T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

VAN ÇALDIRAN BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 7
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 8
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 24
9. EKLER 31

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu 3
Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu 3

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Katma Değer Vergisi Açısından İndirim Konusu Yapılmaması Gereken Unsurların İndirim Kapsamına Alınması

2. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

3. Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması

4. Bilgisayar Programı Alındığı Halde Haklar Hesabının Kullanılmaması

5. Belediyenin İller Bankasındaki Sermaye Payının, Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına Kaydedilmemesi

6. Belediye Taşınmazlarının, "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik"e Göre Kayıtlarının Yapılmaması ve İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi

www.balioglu.net

7. Gider Tahakkukları Hesaplarının Kullanılmaması

8. Çalışan Personel İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

9. Gider Taahhütleri ile Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

10. 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Gereği Kurulan Şirketteki Sermaye Payının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine Uygun Muhasebeleştirilmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Satın Alınan Mal ve Malzemelerin İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenmemesi

2. Belediye Mülkiyetindeki Taşınmazlardan Kiraya Verilen Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Üzerinden İlgili Nazım Hesaplar İçerisinde Takip Edilmemesi

3. Parçalara Bölmek Suretiyle Mal Alımı Yapılması

4. 775 Sayılı Gecekondu Kanunu Hükümlerine Göre Oluşturulması Gereken Fon Hesabının Teşkil Ettirilmemesi

5. Stratejik Plan ve Performans Programının Hazırlanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Van-Çaldıran Belediyesi, 03.07.2005 tarih ve 5393 sayılı yasa hükümlerine göre kurulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2'nci maddesi gereğince Genel Yönetim Kapsamında bir kamu idaresidir.

Van-Çaldıran, büyükşehir ilçe belediyesi olup 2018 yılı ilçe nüfusu 63.013'dür.

Belediyenin genel faaliyet amacı, mahalli müşterek nitelikteki imar; su ve kanalizasyon, ulaşım, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık, zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans, şehir içi trafik, defin ve mezarlıklar, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor, sosyal hizmet ve yardım, nikah, meslek ve beceri kazandırma, okul öncesi eğitim kurumları gibi ihtiyaçları karşılamaktır.

www.balioglu.net

Belediyenin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Kanun ile düzenlenmiştir.

Tüm mahalli idareler gibi, Başkale Belediyesi de 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gereği dış denetim açısından Sayıştay denetimine tabidir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından kullanılan idari denetim yetkisi, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü 'ne verilmiştir.

Bu kapsamda da Belediyenin, idari denetim açısından da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile ilişkisi bulunmaktadır. Belediyenin diğer kurumlarla 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümleri çerçevesinde ilişkisi bulunmaktadır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Van-Çaldıran Belediyesinde, 2018 yılsonu itibariyle, 6 memur, 8 sözleşmeli personel, 4 kadrolu işçi ve 89 şirket elemanı çalışmıştır.

2018 yılında, 01.09.2106 tarih ve 29818 sayılı 2'nci mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 674 sayılı "Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" kapsamında, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 45'inci (Ek fıkra: 15/8/2016-KHK-674/38 md.; Aynen Kabul: 10/11/2016-6758/34 md.) maddesine eklenen fıkra gereğince, Belediye Başkanlığına, İlçe Kaymakamı'nın vekaleti devam etmiştir.

Belediyedeki mevcut birimler;

Yazı İşleri Müdürlüğü

Mali Hizmetler Müdürlüğü

Fen İşleri Müdürlüğü

İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü

Muhtarlıklar Müdürlüğü

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Kadın Aile Hizmetleri Müdürlüğü

Bilgi İşlem Müdürlüğü

Zabıta Müdürlüğü

Temizlik İşleri Müdürlüğü

Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Olmak üzere 13 müdürlük bulunmaktadır. Ancak 2018 yılında, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Kadın Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü olmak üzere toplam 9 müdürlük kadrosu Belediyede çalışanlar tarafından, Mali Hizmetler Müdürlüğü ve Muhtarlıklar Müdürlüğü olmak üzere toplam 2 müdürlük diğer kamu kurumlarında görevli kişiler tarafından vekâleten yürütülmüştür.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Çaldıran Belediyesi bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmaktadır.

2018 yılına ilişkin ekonomik sınıflamanın 1 inci düzeyi esas alınarak düzenlenen bütçe gelir ve giderleri ile gerçekleşmelerine ilişkin tablolar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Bütçe giderinin ekonomik kodu	Bütçe Tutarı TL	Gerçekleşen TL
01-Personel giderleri	3.224.497,00	2.025.000,16
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi giderleri	401.824,00	257.907,03
03-Mal ve hizmet alım giderleri	11.837.055,00	24.673.787,97
04-Faiz gideri	47.259,00	
05-Cari transferler	175.011,00	75.598,07
06-Sermaye giderleri	23.991.326,00	
09-Yedek ödenek	2.686.028,00	
Genel toplam	42.360.000,00	27.032.293,23

www.balioglu.net

Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Bütçe gelirinin ekonomik kodu	Bütçe Tutarı TL	Gerçekleşen TL
01-Vergi gelirleri	2.002.591,00	381.675,82
03-Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	2.198.519,00	541.236,75
04-Alınan bağış ve yardımlar	639.795,00	1.676.451,28
05-Diğer gelirler	34.637.777,00	17.235.046,14
06-Sermaye gelirleri	2.881.318,00	
Genel toplam	42.360.000,00	19.834.409,99

2018 yılında bütçenin; %64'ü oranında gider yapılmış, %47'si oranında gelir elde edilmiştir.

Belediyenin 31.12.2018 tarihli bilançosunda kayıtlı varlıklar ve kaynaklar toplamı 64.732.595,52 TL, 2018 yılı faaliyetlerine ilişkin dönem olumsuz faaliyet sonucu ise

715.735,91 TL’dir.

Belediyenin, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek Madde 20 (Ek: 20/11/2017-KHK-696/126 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/117 md.) gereği kurulan, "Çaldıran Belediyesi Personel Anonim Şirketi"ne %100 sermaye payı ile ortalığı bulunmakta olup Şirketin sermayesi 50.000 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi 10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutulmakta olup, kullanılan sistemi tahakkuk esaslı Devlet muhasebe sistemidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

www.balioglu.net

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı 3'üncü mükerrer Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "İç Kontrol Standartları" başlıklı 5' inci maddesinde; "*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir*." hükmü yer almaktadır. Hüküm gereği Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır. Buna göre, Kurumun, Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemeleri hazırlayarak söz konusu çalışmalarını en geç 31.12.2008 tarihine kadar tamamlaması gerekmekteydi.

Kamu İdarelerinin, İç kontrol Sistemlerinin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine rehberlik etmesi amacıyla Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi hazırlanmıştır. Bu Rehber ve Rehber'de yer

alan temel ilkeler doğrultusunda, Kurumun, kendi Eylem Planını hazırlaması ve 30.06.2009 tarihine kadar tamamlayıp Üst Yöneticinin onayına sunması, akabinde Maliye Bakanlığına göndermesi ve Eylem Planı doğrultusunda yapması gereken çalışmalarını da 30.06.2011 tarihine kadar tamamlama zorunluluğu bulunmakta idi.

Gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gerekse bu Kanun'a dayanılarak Maliye Bakanlığınca düzenlenen İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da; iç kontrol sistemi ile ilgili yetki ve sorumluluklar tanımlanmıştır. Buna göre üst yöneticiler, yukarıda bahsedilen iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden, kurum strateji geliştirme birimi ise, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesinden, iç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sistemi işleyişinin (Eylem Planında öngörülen faaliyet ve düzenlemelerin gerçekleşme sonuçlarını) yöneticilerin görüşü, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporları dikkate alarak en az altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve eylem planı formatında üst yöneticiye raporlamasından sorumludur.

www.balioglu.net

Söz konusu mevzuatın yanı sıra 5018 sayılı Kanun'un 55-67'inci madde aralığında da, "İç Kontrol Sistemi"ne yer verilmiştir.

Ancak Çaldıran Belediyesinde, risk yönetim çalışmaları ve iş tanımları yapılmamış, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmamış, iç denetim birimi oluşturulmamış, kurumsal organizasyon bağlamında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun kamu kurumlarında çerçevesini kurduğu iç kontrol ortamı oluşturulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Van Çaldıran Belediyesi'nin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Katma Değer Vergisi Açısından İndirim Konusu Yapılmaması Gereken Unsurların İndirim Kapsamına Alınması

Çaldıran Belediyesinde yapılan incelemede; satışa konu olmayan, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapıldığı, görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1 inci maddesinin 3-g bendi hükmü uyarınca, belediyeler ile bunlar tarafından kurulan veyahut işletilen müesseseler yalnızca ticari, sınai, zirai veya mesleki nitelik taşıyan teslim ve hizmetleri çerçevesinde katma değer vergisine tabi bulunmaktadırlar.

"191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı"nın belediyeler tarafından hangi koşullar altında ve nasıl kullanılacağı 27.05.2016 tarihli ve mükerrer 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği" nin 153 ve 154' üncü maddelerinde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

www.balioglu.net

Söz konusu hükümler uyarınca, belediyeler ancak bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri ve kanunen katma değer vergisi tahsiliyle de yükümlü bulundukları (fen araçlarının kiralanması, düğün salonu kiralanması, mezarlık yapımı, beton elemanları teslimi, fırın işletmeciliği, içme suyu teslimi ve yolcu taşıma faaliyetleri gibi) teslim ve hizmetlerin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetler için ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yapabilirler. Bunun dışında, belediyelerin, sonradan herhangi bir satışa konu etmeyecekleri; yalnızca kamu hizmeti üretiminde kendilerinin nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın aldıkları mal veya hizmetler için ödedikleri katma değer vergisini indirme imkanları bulunmamaktadır. Bu gibi durumlarda ödenen katma değer vergisi tutarı maliyet unsuru olarak değerlendirilecek ve ilgili stok, varlık veya gider hesabında gösterilecektir.

Çaldıran Belediyesi 2018 yılı iş ve işlemlerine ait muhasebe defter ve kayıtlarının incelenmesinde, belediyenin bir bedel karşılığı satmak üzere ürettiği herhangi bir mal ya da hizmetin üretim girdisi niteliğinde olmayan (temsil ve ağırlama giderleri, taşıt bakım ve onarım giderleri, büro malzemesi alımları, yakacak alımları vb.) satın alma işlemlerinde ödediği Katma Değer Vergisi tutarlarının mal ya da hizmet maliyetine eklenmek yerine,

mevzuata aykırı olarak, 191 hesap numaralı "İndirilecek Katma Değer Vergisi" hesabına borç kaydedildiği ve indirim konusu yapıldığı tespit edilmiştir.

Bu şekilde, belediyelerce satışa konu edilmeyip, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmetlerin katma değer vergisi tutarlarının işlem maliyetine eklenmeyip "191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı"na kaydedilmesi; mal ve hizmet maliyet tutarının, indirilen katma değer vergisi tutarı kadar eksik, 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının ise aynı tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

Sonuç olarak, satışa konu olmayan, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılmamasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı ile ilgili olarak Raporda ifade edilen esaslar doğrultusunda işlem tesis edileceğini, ifade etmiştir.

Sonuç olarak Belediyece satışa konu edilmeyip, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmetlerin katma değer vergisi tutarlarının işlem maliyetine eklenmeyip "191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı"na kaydedilmesi; mal ve hizmet maliyet tutarının, indirilen katma değer vergisi tutarı kadar eksik, 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının ise aynı tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır. Bu şekilde kayıt yapılması ile muhasebe kayıtları sağlıklı verileri içermemektedir.

İdare tarafından bulguya iştirak edilerek bulguda ifade edilen esaslar doğrultusunda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

Kurumun yapılmakta olan işlerine ilişkin hakediş ödemelerini 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'na kaydetmek yerine, 630-Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirdiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile ilgili olan *"*Hesabın Niteliği*"* başlıklı 204'üncü maddesinde;

www.balioglu.net

"(1) Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır." hükmü yer almaktadır.

Yönetmelikte açıkça belirtildiği üzere yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü giderlerin; kabul gerektiren durumlarda, geçici kabul tutanağın idarece onaylandığı, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihe kadar izlenmesi için 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kayıt edilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan inceleme sonucunda; geçici kabulü yapılmayan "Hayvan Pazar Alanı Yapımı İşi" için ödenen 645.029,40 TL ve "Kapalı Pazar Alanı İşi" için ödenen 964.374,78 TL tutarın, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kayıt edilmesi gerekirken, 630-Giderler Hesabına kaydedilmesi sonucu idarenin varlıklarının ve yatırımlarının olduğundan daha az gösterilerek mali tablolarda hataya neden olunduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

Bu nedenle, geçici kabulü yapılmayan ve yapım işlerine ilişkin hakediş ödemelerinin, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonra Raporda belirtilen görüş doğrultusunda hareket edileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Yapılan harcamaların; 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kayıt edilmesi gerektiği halde gider hesaplarına alınması sonucu Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun kayıt yapılmamış olup muhasebe kayıtları sağlıklı verileri içermemektedir.

Belediye tarafından bulguya iştirak edilerek bundan sonra Raporda belirtilen görüş doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması

Çaldıran Belediyesinin Aralık ayının 15'ine ait maaş ve ücret ödemelerinin muhasebe kaydı yapılırken 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı'nın kullanılması zorunlu olmasına rağmen bu hesabın kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı'nın işleyişini düzenleyen 131'inci maddesinde;

"(1) Bütçe dışı avans ve krediler hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

2 - Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarları bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

b) Alacak

2 - Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinden 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarlar, yeni yılın başında düzenlenecek ödeme emri ile bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç, diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Mevzuat hükmüne göre, Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarlarının kaydı yapılırken 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı'nın kullanılması zorunlu olmaktadır.

Muhasebe kayıtları üzerinde yapılan incelemede, 31.12.2018 tarihi itibariyle, 01-14 Ocak 2019 tarih aralığına ait 162 hesaba kaydedilmesi gereken 18.517 TL'nin, 2018 yılı giderlerine kaydedildiği görülmüştür.

Aralık ayının 15' inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarlarının, 162-Bütçe Dışı Avanslar Hesabında izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 131'inci maddesi hükümlerinin yerine getirileceğini ve Raporda ifade edilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Maaş ve ücret ödemelerinde, ertesi yıla karşılık gelen tutarların, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler hesabında izlenmesi ve takip eden dönemde giderleştirilmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 131'inci maddesi hükümlerinin yerine getirileceği ve Raporda ifade edilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Bilgisayar Programı Alındığı Halde Haklar Hesabının Kullanılmaması

Çaldıran Belediyesinin, yazılım ve bilgisayar programı alımlarının 260-Haklar Hesabında izlenilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "260 Haklar Hesabı" başlıklı bölümünde:

"Hesabın niteliği

MADDE 210 -(1) Bu hesap, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 211 -(1) Haklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir;

a) Borç

1 - Bütçeye gider kaydıyla edinilen haklar bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2-Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce mevcut olan haklardan envanteri yapılanlar tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer/Sermaye Hesabına alacak kaydedilir.

3-Alacaklarına karşılık alınan haklar, intikale esas değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

...

www.balioglu.net

b) Alacak ...” hükümleri bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve Kurumun belli bir şekilde yararlandığı bilgisayar yazılımı ve benzeri nitelikteki hak ve yetkilere ilişkin harcamaların 260-Haklar Hesabına borç kaydedilerek aktifleştirilmesi gerekmektedir.

Çaldıran Belediyesince, 2018 yılı içerisinde, 31.473 TL tutarındaki yazılım ve bilgisayar programı alımlarının 260-Haklar Hesabı'na kayıt yapılması gerekirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı bir şekilde, 630-Giderler Hesabına kaydedilmesi, suretiyle hatalı kayıt yapıldığı görülmüştür.

Bu nedenle, yazılım ve bilgisayar programı alımlarının, 260-Haklar Hesabına kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonra yapılacak yazılım ve bilgisayar programı alımlarında Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği doğrultusunda ve Denetim Raporunda açıklandığı şekilde işlem tesis edileceğini ifade etmiştir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Maddi olmayan duran varlık kapsamındaki harcamaların, 260 numaralı hesapta izlenmesi yerine 630 numaralı gider hesaplarına kaydedilmesi suretiyle, söz konusu harcama tutarları, aktifleştirilmemiş ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun kayıt altına alınmamıştır.

Belediyece bulguya iştirak edilmiş ve bundan sonra yapılacak yazılım ve bilgisayar programı alımlarında Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği doğrultusunda ve Denetim Raporunda açıklandığı şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Belediyenin İller Bankasındaki Sermaye Payının, Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına Kaydedilmemesi

İller Bankası Anonim Şirketi (İlbank A.Ş.) sermayesine iştirak edilen tutarların, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un "Ortaklık yapısı ve sermaye"' başlıklı 4 üncü maddesinde aynen; *“(1) Bankanın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir. (2) Bankanın sermayesi 9.000.000.000 (dokuz milyar) Türk Lirasıdır. Bu*

sermaye Bakanlar Kurulu kararı ile beş katına kadar artırılabilir. (3) Sermaye tavanına ulaşıncaya kadar Bankanın ödenmiş sermayesine aşağıdaki kaynaklar eklenir: a) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarlar. b) Bankanın vergi ve diğer yasal yükümlülükler düşüldükten sonraki yıllık safi kârından yüzde otuz oranında ayrılacak pay. c) Diğer mevzuat hükümleri ile Banka sermayesine aktarılması uygun görülen paralar ile sermayeye eklenmek üzere yapılacak her türlü yardım ve bağışlar." denilmek suretiyle bankanın ortaklarının, il özel idareleri ve belediyeler olduğu ve sermaye tavanına ulaşıncaya kadar, söz konusu ortaklara dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık %2 oranında kesilecek miktarların ödenmiş sermayesine ekleneceği" belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğine ilişkin 178'inci maddesinde, söz konusu hesabın kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

"Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 179'uncu maddesinde ise; "*(1) Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.*

a) Mali kuruluşların gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değeri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımların bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir. Sermaye iştiraklerinin enflasyon düzeltmesi işlemine tabi tutulması sonucu ortaya çıkan değer artışları da ilgili mali kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir. Değerleme artışlarının birbirine uygun şekilde hesaplara yansıtılmasında ilgili mali kuruluşun enflasyon düzeltmesi işlemi sonucu ortaya çıkan yeni değerler esas alınır. Mali kuruluşlarca yapılan enflasyon düzeltmesi işlemlerine ilişkin belgeler kuruma gönderilir. Muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Enflasyon düzeltmesi ve sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin birer nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir." denilmekte,

Yönetmeliğin 180'inci maddesinde ise; *(1) Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.*

a) Borç

1) Ödeneğine dayanılarak nakden verilen sermaye bir taraftan bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir." denilmek suretiyle hesaba ilişkin işlemler ile hesaba hangi durumlarda borç kaydının yapılacağı düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, İller Bankası verilerine göre, iştirak bedeli olan 2.597.246,66 TL'nin (2007 yılından bu yana), 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında yer almadığı görülmüştür.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, Çaldıran Belediyesi tarafından, İller Bankasının sermayesine iştirak edilen tutarların, 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Denetim Raporunda belirtilen şekilde ve mevzuata uygun işlem tesis edilerek İller Bankasınca Belediye payından kesilen sermaye tutarı olan 2.597.246,66 TL'nin muhasebe kayıtlarına alındığını, ifade etmiştir.

Sonuç olarak İller Bankasının sermayesine iştirak edilen tutarların, 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmemesi nedeniyle Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun kayıt yapılmamış olup muhasebe kayıtları sağlıklı verileri içermemektedir.

Belediyece Denetim Raporunda belirtilen şekilde ve mevzuata uygun işlem tesis edilerek İller Bankasınca Belediye payından kesilen sermaye tutarı olan 2.597.246,66 TL'nin muhasebe kayıtlarına alındığı, ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Belediye Taşınmazlarının, "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik"e Göre Kayıtlarının Yapılmaması ve İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi

Çaldıran Belediyesinin, taşınmazlarına ilişkin yapılan incelemede, kurumun

mülkiyetindeki, taşınmazların, "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" ekinde yer alan formlara kayıt edilmediği ve icmal cetvellerinin düzenlenmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 5' inci maddesinde kayıt ve kontrol işlemleri tanımlanmıştır. Buna göre kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Yine aynı maddede taşınmazların hangi bedel üzerinden kayıtlara alınacağı ve taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemlerinin kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinde ise 5'inci maddeye göre yapılması gereken işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması ifade edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'inci maddesinde taşınmazların nitelikleri ve mevcut kullanım şekilleri dikkate alınarak Yönetmelik ekinde yer alan ilgili formlara kaydedilmesi gerektiğinden bahsedilmektedir. Yine aynı maddeye göre kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formların taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderileceği ve mali hizmetler birimince bu formların konsolide edilerek Yönetmelik'in ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı ifade edilmektedir.

Söz konusu kayıtların yapılması, maddi duran varlıkların doğru şekilde muhasebeleştirilmesinde önemli rol oynayacaktır.

Bu nedenle, Çaldıran Belediyesi tarafından, mevzuat hükümleri gereği taşınmazların değer tespitlerinin yapılarak kayıt altına alınması ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e göre kayıtların yapılmaması ve icmal cetvellerinin düzenlenmemesi ile ilgili olarak gerekli çalışmaların yapıldığını, söz konusu taşınmazların değer tespitlerinin yapılarak kayıt altına alınmasının ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesinin sağlanacağını ifade etmiştir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Belediyece "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e göre kayıtların yapılmaması ve icmal cetvellerinin düzenlenmemesi ile ilgili olarak gerekli çalışmaların yapıldığı, söz konusu taşınmazların değer tespitlerinin yapılarak kayıt altına alınmasının ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesinin sağlanacağı ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Gider Tahakkukları Hesaplarının Kullanılmaması

Çaldıran Belediyesinin faiz giderleri olmasına rağmen 381-Gider Tahakkukları Hesabı ve 481-Gider Tahakkukları Hesabına kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 381-Gider Tahakkukları Hesabının niteliğini açıklayan 289'uncu maddesinde bu hesabın, kısa vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak gelecek aylarda ödenebilir duruma gelecek olan borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 381-Gider Tahakkukları Hesabının işleyişini açıklayan 291'inci maddesine göre; tahakkuk etmiş olmakla birlikte faaliyet dönemi içinde ödenecek olan faiz tutarları 630-Giderler Hesabına borç, 381-Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmeli, faaliyet dönemi içinde yapılan ödemelerde 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç kaydı yapılmalıdır. Söz konusu Yönetmelik'in 481-Gider Tahakkukları Hesabının işleyişini açıklayan 340'ıncı maddesinde tahakkuk etmiş olmakla birlikte, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan faiz tutarları, 481-Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmelidir. Yıl sonlarında 481-Gider Tahakkukları Hesabı'nda kayıtlı olan tahakkuk etmiş faiz tutarlarından izleyen yılda ödenebilir duruma gelecek olanlar 481-Gider Tahakkukları Hesabına borç, 381-Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Çaldıran Belediyesi, İller Bankası kredilerine ilişkin olarak, 31.12.2018 tarihi itibariyle; 2019 yılında ödeyeceği faiz tutarı 3.669.537,32 TL, 2020 ve sonraki yıllarda ödeyeceği faiz tutarı 11.618.921,61 TL olup her iki tutar da tahakkuk hesaplarına alınmamıştır.

Bu nedenle, İller Bankası kredilerine ilişkin faiz tutarlarının vadelerine uygun gider tahakkuk hesaplarında izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; İller Bankasından sağlanan kredilere ilişkin faiz giderlerinin ilgili hesaplarda takip edilmesinin sağlanacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği, kredilere ilişkin tahakkuk edecek faiz tutarlarının vadelerine uygun kayıt altına alınarak muhasebe kayıtlarında takibinin sağlanması gerekmekte olup bulguya iştirak edilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Çalışan Personel İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Çaldıran Belediyesinde fiilen çalışan memur, sözleşmeli ve kadrolu işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Kıdem tazminatı karşılığı ayrılmasının sebebi, emekli olunca ödenecek kıdem tazminatı giderinin, personelin çalıştığı yıllara yayılması ve belediyenin kıdem tazminatı sebebiyle yükümlülük altına girdiği tutarın bilinmesini sağlamaktır.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı" başlıklı 281' inci maddesinde;

"(1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.",

282 nci maddesinde;

"(1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarları bu hesaba alacak, 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.",

Hükümleri yer almaktadır.

Sosyal güvenlik mevzuatına göre emekli olan memurlara en son alınan aylık ve hizmet süreleri esas alınmak suretiyle emekli ikramiyesi hesaplanmakta ve ödenmekte olup; Sosyal Güvenlik Kurumu, ödemiş olduğu bu emekli ikramiyelerini daha sonradan memurun çalıştığı idareden tahsil etmektedir. İşçilerde, mevcut düzenlemeye göre bir yıl çalışmış olması halinde tazminata hak kazanılmakta ve İş Kanunu'nda belirtilen şartların mevcudiyeti halinde de ödemesi yapılmaktadır. 657 sayılı Kanun'a tabi 4/B sözleşmeli personele de, sözleşmenin sona ermesi durumunda iş sonu tazminatı ödenmektedir.

Bu kapsamda her çalışan için, her yıl bir maaş tutarı kadar, kıdem tazminatı karşılığı ayrılmalı, bu tutarlar her çalışan için ayrı ayrı takip edilmeli ve personel emekli olduklarında kendileri için ayrılan karşılıklar da kapatılmalıdır.

Kamu muhasebesinin ihtiyatlılık ilkesi gereği ve ayrıca kurum mali tablolarının doğru ve tam veri üretebilmesi açısından faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen karşılıkların vadelerine uygun 372 ve 472 nolu "Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı"nda izlenmesinin ve ödemelerin de yine "372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı" üzerinden giderleştirilmesinin gerektiği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Çalışan personel için kıdem tazminatı karşılığı ayrılacağını ve bu tutarların Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak ilgili hesaplarda takip edileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği, çalışanlara emekli olduklarında ödenecek olan kıdem tazminatları için; faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen karşılıkların vadelerine uygun 372 ve 472 nolu "Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı"nda izlenmesi ve ödemelerin de yine "372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı" üzerinden giderleştirilmesi gerekmekte olup Belediyece bulguya iştirak edilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Gider Taahhütleri ile Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

Çaldıran Belediyesi tarafından; mal, hizmet alımı ve yapım işleri olarak bir kısım taahhütlere girişilmesine rağmen, 920-Gider Taahhütleri ile 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "920- Gider Taahhütleri Hesabı" başlıklı 450'nci maddesinde; 920-Gider Taahhütleri Hesabının, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenler ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. 451'inci maddede ise; girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışının, 920-Gider Taahhütleri Hesabına borç, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik hükmünde de anlaşılacağı üzere, mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışı 920-Gider Taahhütleri Hesabına borç ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmelidir. Ancak Çaldıran Belediyesi tarafından 2018 yılında mal ve hizmet alımı ile yapım işleri olarak bir kısım taahhütlere girişilmesine rağmen, yıl içinde ve yıl sonunda düzenlenen mali tablolarında, 920-Gider Taahhütleri ile 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı yer almamaktadır.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği, mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin taahhüt tutarlarının ve bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışlarının ilgili Nazım Hesaplarda izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonra yapılacak iş ve işlemlerde Denetim Raporundaki görüş doğrultusunda işlem tesis edileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği, mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin taahhüt tutarlarının ve bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışlarının ilgili Nazım Hesaplarda izlenmesi gerekmekte olup bundan sonra yapılacak iş ve işlemlerde Denetim Raporundaki görüş doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Gereği Kurulan Şirketteki Sermaye Payının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine Uygun Muhasebeleştirilmemesi

4.12.2017 tarih, 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 696 sayılı "Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin 126'

ncı maddesi ile 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye madde eklenmiştir. Söz konusu maddede;

"Ek Madde 20- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/126 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/117 md.) İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebilir."

Hükmü yer almıştır.

Yine 01.01.2018 tarih ve 30288 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına Veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24 üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul Ve Esaslar" başlıklı Tebliğ'in 28 inci maddesinde yer alan;

"*Kurum itibarıyla kapsamın belirlenmesi*

MADDE 28 – (1) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 24 üncü madde ile tanınan işçi statüsüne geçirilme hakkından yararlanılabilmesi için; il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları, il özel idareleri ve belediyelerin üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının doğrudan doğruya veya dolaylı olarak birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerde 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından çalıştırılması gerekmektedir.

(2) Bu bölümde geçen idare veya idarenin şirketi ibaresinden, birinci fırkada belirtilen idare veya şirketler anlaşılır."

Hükmü doğrultusunda, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri yürütmek ve/veya bu kapsamda personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yöntemiyle çalıştırılan personelin

www.balioglu.net

işçi statüsünde istihdam edilebilmelerini sağlamak için, bu kapsamda Belediyelerin şirket kurmaları hüküm altına alınmıştır.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye dayalı olarak kurulan söz konusu şirketlerin unvanı 21.03.2018 tarihli, 2018/11541 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yer alan (1) sayılı listede yer almıştır.

Yine Türk Ticaret Kanunun 334'üncü maddesinde ;

"VII - Pay bedellerinin ödenmesi

1. Nakdî sermaye

MADDE 344– (1) Nakden taahhüt edilen payların itibarî değerlerinin en az yüzde yirmibeşi tescilden önce, gerisi de şirketin tescilini izleyen yirmidört ay içinde ödenir. Payların çıkarma primlerinin tamamı tescilden önce ödenir."

Hükmü bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Ayrıca, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "24 Mali duran varlıklar" başlıklı bölümünde (177-185 madde aralığı) konuya ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, şirket ortaklığı hallerinde taahhüt edilen sermaye tutarı ile ödenen kısmın, mali duran varlıklar hesap grubuna nasıl kaydedileceği belirtilmiş ve

"240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

247 Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)"

ihdas edilmiştir.

Yapılan incelemede, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince, Çaldıran Belediyesince 50.000 TL sermaye taahhüdü ile %100 hisseye sahip bir şirket kurulduğu, 09.04.2018 tarih, 9554 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde "Çaldıran Belediyesi Personel Anonim Şirketi" unvanıyla tescil ettirildiği, 241 nolu hesaba Türk Ticaret Kanunu gereği asgari ödenmesi gereken tutar olan 12.500 TL'nin kaydedildiği, toplam taahhüt tutarının muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı, görülmüştür.

Bu kapsamda, Belediyenin %100 sermayesine sahip olduğu Çaldıran Belediyesi Personel Anonim Şirketi'ndeki 50.000 TL olan sermaye payına ilişkin muhasebe kayıtlarınn Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye tarafından bulguya iştirak edilerek, gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığını ifade etmiştir.

Sonuç olarak Belediyenin %100 sermayesine sahip olduğu Çaldıran Belediyesi Personel Anonim Şirketi'ndeki 50.000 TL olan sermaye payına ilişkin muhasebe kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun yapıldığı ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Satın Alınan Mal ve Malzemelerin İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenmemesi

Çaldıran Belediyesi tarafından satın alınan mal ve malzeme bedellerinin 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmeden doğrudan 630-Gider Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 15'inci maddesinde "Satın Alınan Taşınırların Giriş İşlemleri"; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 113, 114, 115 ve 116'ncı maddelerinde ise 15-Stoklar Hesabı ile 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabının işleyiş ve nitelikleri ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Anılan hükümler uyarınca; kurumlarca satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların maliyet bedelleri ile 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç kaydedilmesi ve taşınır giriş işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Sonrasında, Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemeler ise anılan hesaba alacak, 630- Giderler Hesabına borç kaydedilmelidir.

Yapılan incelemede, Belediyece satın alınan mal ve malzemeler için giriş kaydı ve kullanılması sonucu çıkış kaydı yapılmadığı; 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi gereken toplam 1.667.506,65 TL'nin mal ve malzeme satın alınıp tüketilmesine rağmen (akaryakıt ve yağ, yakacak, temizlik malzemesi ve kırtasiye alımları vb.), doğrudan 630-Gider Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Bu nedenle, Çaldıran Belediyesi tarafından, mal ve malzemenin, satın alınmasında giriş ve kullanıma verilmesinde çıkış işlemlerinin mevzuata uygun olarak 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyede personel yetersizliği ve muhasebe kayıtlarının tutulması için kullanılmakta olan muhasebe programının yetersiz olması nedeniyle satın alaınan mal ve malzemelerin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında takip edilemediğini, bundan sonra Taşınır Mal Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe

www.balioglu.net

Yönetmeliğinin ilgili hükümleri ve Denetim Raporunda belirtilen esaslar çerçevesinde uygulama yapılacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından, mal ve malzemenin, satın alınmasında giriş ve kullanıma verilmesinde çıkış işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak kayıt altına alınması gerekmektedir.

Konuya ilişkin olarak bundan sonra ilgili mevzuat ve Denetim Raporunda belirtilen esaslar çerçevesinde uygulama yapılacağı ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Belediye Mülkiyetindeki Taşınmazlardan Kiraya Verilen Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Üzerinden İlgili Nazım Hesaplar İçerisinde Takip Edilmemesi

Çaldıran Belediyesinin mülkiyetindeki duran varlıklar kiraya verildiği halde, 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kayıt yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci maddesinde, bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, "Hesabın İşleyişi" başlıklı 476'ncı maddesinde, kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği belirtilerek de hesabın işleyisi tarif edilmiştir. Bu hesap, kiraya verilen taşınmazların takibini kolaylaştırmakta ve bilgi vermektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği, Belediye mülkiyetindeki taşınmazlardan kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden, ilgili Nazım Hesaplarda izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak ve Denetim Raporunda belirtilen görüş doğrultusunda söz konusu tutarların muhasebe kayıtlarına alınacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği, Belediye mülkiyetindeki taşınmazlardan kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden, ilgili Nazım Hesaplarda izlenmesi gerekmekte olup bulguya iştirak edilmiş ve söz konusu tutarların muhasebe kayıtlarına alınacağı ifade edilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Parçalara Bölmek Suretiyle Mal Alımı Yapılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde İdareler, yapacakları ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu tutulmuştur. Ayrıca eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemeyeceği ve bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu, diğer ihale usulleri Kanun'da belirtilen özel hallerde kullanılabileceği temel ilkeler arasında sayılmıştır.

www.balioglu.net

Mal Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Temel İlkeler" başlıklı 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında da "Eşik değerlerin veya parasal limitlerin altında kalmak ya da bu Yönetmelikte yer alan diğer hükümlerin uygulanmasından kaçınmak amacıyla mal alımları kısımlara bölünemez" düzenlemesine yer verilmiştir.

26.01.2018 tarih ve 123 no.lu, 26.01.2018 tarih ve 124 no.lu, 13.02.2018 tarih ve 165 no.lu ve 15.05.2018 tarih ve 560 no.lu ödeme emri belgeleri ve eklerinin incelenmesinde, 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi için öngörülen limit tutarının altında kalacak şekilde yıl içinde aynı firmadan, aynı iş için kısımlara bölmek suretiyle 4 defa alım yapıldığı (bu alımlara ait faturalardan üçü 2018 Ocak ayında düzenlenmiştir) ve karşılığında KDV hariç toplam 225.188,50 TL ödendiği tespit edilmiştir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesinde düzenlenen doğrudan temin üst limiti ise, büyükşehir olan illerde 2018 yılı için Katma Değer Vergisi hariç 67.613 TL'dir.

Kaynakların verimli kullanımı, rekabetin ve eşit muamelenin tesisi, ihtiyaçların da uygun şartlarla sağlanabilmesi için, sözü edilen mal alımlarının kısımlara bölmeden, anılan Kanun ve Yönetmelik hükümlerindeki temel ilkeler doğrultusunda ve temel ihale usulleri kullanılarak temininin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyenin gerek personel, gerekse kalifiye eleman yönünden yetersiz olduğunu, uzun yıllardır ihmal edilen Belediye hizmetlerinin bir an önce gerçekleştirilmesi gerektiğini, inşaat yapılabilecek ve hizmet sunulabilecek mevsim şartlarının çok kısıtlığı olduğu vb. nedenlerle ihale usullerine uyulamadığını, bundan sonra Raporda belirtilen görüşler doğrultusunda hareket edileceğini, ifade etmiştir.

Sonuç olarak Kaynakların verimli kullanımı, rekabetin ve eşit muamelenin tesisi, ihtiyaçların da uygun şartlarla sağlanabilmesi için, bulguda sözü edilen mal alımlarının kısımlara bölmeden, anılan Kanun ve Yönetmelik hükümlerindeki temel ilkeler doğrultusunda ve temel ihale usulleri kullanılarak temininin sağlanması gerekmektedir.

Belediyece bundan sonra Raporda belirtilen görüşler doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: 775 Sayılı Gecekondu Kanunu Hükümlerine Göre Oluşturulması Gereken Fon Hesabının Teşkil Ettirilmemesi

www.balioglu.net

775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre belediyece oluşturulması gereken fon hesabının teşkil ettirilmediği görülmüştür.

11.03.1988 tarih ve 19752 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu'na ek getiren 3414 sayılı Kanun'nun 1'inci ve 2'nci maddelerinde, 775 sayılı Kanun'un belediye sınırları ile mücavir alanlardaki tatbikatı için daha önce Bayındırlık ve İskan Bakanlığına verilen hak, yetki ve görevler ile aynı Kanun'un 12 nci maddesinde kurulması öngörülen Fonların idaresi ile bu Fonlara ait her türlü hak ve vecibelerin ilgili belediyelere devredildiği; devredilen bu hak, yetki ve görevlerin de belediyelerin yetkili organları eliyle kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

"4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi Ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı 5' inci maddesinde :

"Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla %10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili

belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verilir." denilmektedir.

775 sayılı Kanunun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde ise; *"Bu Kanundaki hizmetlerin yürütülebilmesi için aşağıdaki kaynaklardan sağlanacak gelirler, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edilir."* denilmekte olup, yine anılan Kanunun 1 inci ve 8 inci maddeleri uyarınca da belediyelerin mevcut gecekonduların ıslahı, tasfiyesi, yeniden gecekondu yapımının önlenmesi kapsamında kendilerine devrolunan arazi ve arsalardan Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca uygun görülenlerin kira ya da satış tutarlarının yatırılması için de fon hesabı açmaları gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği" nin "Belli bir amaca tahsisli gelirler ve alınan paylar" başlıklı 18 inci maddesinin 2'nci fıkrası da:

"20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 inci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır."

Hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda anılan Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin gereği olarak, mevcut gecekonduların ıslahı, tasfiyesi ve yeniden gecekondu yapımının önlenmesi kapsamında, mevzuatında öngörülen gelir ve payların tahakkuku ile bu tutarların takip ve denetiminin yapılabilmesi için söz konusu fon hesabının teşkil ettirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; 775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre fon hesabının oluşturulacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak 775 sayılı Kanun ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği fon hesabının teşkil ettirilmesi gerekmekte olup Belediyece bulguya iştirak edilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Stratejik Plan ve Performans Programının Hazırlanmaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Stratejik planlama ve

www.balioglu.net

performans esaslı bütçeleme" başlığını taşıyan 9'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında "*Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar*" denilmek suretiyle, kamu idarelerine performans programı hazırlama zorunluluğunu getirmiştir.

Ancak "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik"in 1' inci maddesinin 2' nci fıkrasında "*Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olmayan idarelerin performans programı hazırlaması zorunlu değildir*" hükmü yer almıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında ise "*Nüfusu 50.000'in altında olan belediyelerde stratejik plân yapılması zorunlu değildir*" denilmektedir.

Bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere nüfusu 50.000'in altında olan belediyeler stratejik plan yapmak zorunda olmayacaklar ve bu nedenle de performans programı hazırlamayacaklardır.

Çaldıran ilçesinin 2017 yılı nüfusu 63.603, 2018 yılı nüfusu 63.013 olup ilçe nüfusu 50.000'in üzerinde olduğundan Belediyenin Stratejik Plan ve dolayısıyla performans programı hazırlama zorunluluğu bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Stratejik Plan ve Performans Programı hazırlama çalışmalarına başlanıldığını ve çalışmaların devam ettiğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak İlçe nüfusu 50.000'in üzerinde olduğu sürece, Belediyenin Stratejik Plan ve dolayısıyla performans programı hazırlama zorunluluğu bulunmaktadır. Belediyece bulguya iştirak edilmiş olup Stratejik Plan ve Performans Programı hazırlama çalışmalarına başlanıldığı ve çalışmaların devam ettiği ifade edilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

www.balioglu.net

ÇALDIRAN BELEDİYESİ

31.12.2018 Tarihli Bilanço

Ek:1

AKTİF				PASİF			
KOD	HESABIN ADI	2018 TUTAR TL		KOD	HESABIN ADI	2018 TUTAR TL	
1	Dönen varlıklar		15.163.426,02	3	Kısa vadeli yabancı kaynaklar toplamı		12.017.778,98
10	Hazır Değerler		132.704,98	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar		4.000.397,45
102	Banka Hesabı	77.557,23		300	Banka Kredileri Hesabı	4.000.397,45	
104	Proje Özel Hesabı	55.147,75		32	Faaliyet Borçları		6.340.226,52
12	Faaliyet Alacakları		434.388,79	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	6.340.226,52	
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	434.388,79		33	Emanet Yabancı Kaynaklar		339.256,16
14	Diğer Alacaklar		385.607,59	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	55.315,15	
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	385.607,59		333	Emanetler Hesabı	283.941,01	
16	Ön Ödemeler		6.000,00	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler		1.337.898,85
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	6.000,00		362	Fonlar veya Diğ. Kamu İd.Adına Yap. Tahsilt. Hesabı	47.581,59	
19	Diğer Dönen Varlıklar		14.204.724,66	368	Vadesi Geç. Ert. Veya Takstl. Vergi ve Diğ. Yükm. Hes.	1.290.317,26	
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	14.204.724,66		4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar		25.120.000,00
2	Duran Varlıklar		49.569.169,50	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar		25.000.000,00
24	Mali Duran Varlıklar		12.500,00	400	Banka Kredileri Hesabı	25.000.000,00	
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Sermaye	12.500,00		47	Borç ve Gider Karşılıkları		120.000,00
25	Maddi Duran Varlıklar		49.556.669,50	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	120.000,00	
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	508.128,66		5	Öz Kaynaklar		27.594.816,54
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	13.649.017,85		50	Net Değer		9.264.270,88
252	Binalar Hesabı	6.738.152,53		500	Net Değer Hesabı	9.264.270,88	
253	Tesis. Makine ve Cihazlar Hesabı	842.501,71		57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları		19.689.961,50
254	Taşıtlar Hesabı	3.634.999,87		570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	19.689.961,50	
255	Demirbaşlar Hesabı	282.349,26		58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları		-643.679,93
257	Birilmiş amortismanlar Hesabı (-)	-4.709.626,97		580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	-643.379,93	
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	28.611.146,59		59	Dönem Faaliyet Sonuçları		-715.735,91
26	Maddi Olmayan duran Varlıklar			591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı	-715.735,91	
260	Haklar Hesabı	73.000,00					
268	Birikmiş Amotrismanlar Hesabı (-)	-73.000,00					
	AKTİF TOPLAMI		64.732.595,52		PASİF TOPLAMI		64.732.595,52
9	Nazım hesaplar				Nazım hesaplar		
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Men.Kıym.Hs.		25.500,00	91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Men.Kıym.Hs.		25.500,00
910	Alınan Teminat Mektupları Hesabı	25.500,00		911	Alınan Teminat Mektupları Emanet Hesabı	25.500,00	
	NAZIM HESAPLAR TOPLAMI		25.500,00		NAZIM HESAPLAR TOPLAMI		25.500,00

www.balioglu.net

ÇALDIRAN BELEDİYESİ

01.01.2018-31.12.2018 Tarihli Faaliyet Sonuçları Tablosu

Ek: 2

KOD	Giderin türü	2018 TL	KOD	Gelirin türü	2018 TL
630.01	Personel giderleri	2.025.006,16	600.01	Vergi gelirleri	541.058,82
630.02	SGK Devlet primleri gideri	257.907,03	600.03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	541.236,75
630.03	Mal ve hizmet alım giderleri	18.032.004,84	600.04	Alınan bağış ve yardıml. ile özel gelirler	2.696.337,08
630.05	Cari transferler	75.598,07	600.05	Diğer gelirler	17.235.046,14
630.13	Amortisman giderleri	1.337.638,60			
630.14	Diğer giderler	1.260,00			
	Giderler toplamı	21.729.414,70		Gelirler toplamı	21.013.678,79
				Faaliyet sonucu (+, -)	-715.735,91